

Man blir golvad – Unga Klaras besök i Skara

Unga Klara har landat i Skara. Den första dagen blev innehållsrik med föreläsning, skolföreställning och panelsamtal. Det blev många starka intryck som tar tid att smälta. Vid lunchsamtalet deltog teaterintresserade. På eftermiddagen fick elever på Katedralskolan och Skara skolscen möta rasismens fula tryne i skolföreställningen X. På kvällen möttes panel och intresserade för att diskutera barn- och ungdomskulturens villkor.

Lunchsamtal med Stefan Hansen och Åsa Veghed

Ett femtiotal personer hade samlats för att lyssna till samtalet mellan Unga Klaras Vd och Skaras kulturchef. Stefan Hansen beskrev Unga Klaras tillkomst och deras arbetssätt, som gjort dem världsledande inom barn- och ungdomsteater. Det är ofta barn- och ungdomsteatern som ägnar sig åt nyskrivet material och många teatrar från Sverige tar plats internationellt.

Samtalet kretsade också kring framtiden för scenkonsten. Hur ser den ut i en digital värld?

-Framtiden är superljus! Det finns ett jätteintresse för live-upplevelser i en digital tid. Men vi får hitta nya sätt att göra teater, säger Stefan Hansen och tillägger:

- Det händer något i människors ansikten när de ser på teater.

Skolteater i en ängslig tid

X - En historielektion mitt i nuet

Unga Klara spelade pjäsen X för bland annat estetelever och scenskoleelever och de kunde inte ha haft en mer tacksam publik. Pjäsen var i vissa delar provocerande, lite som en käftsmäll och det var omöjligt att inte ta in berättelsen om både medmännisklighet och omänsklighet. Det lämnade ingen oberörd. Den handlade lika mycket om historien som om vår tid och det framfördes i rasande fart med mycket tanke bakom.

”X närmar sig vår tids kanske mest angelägna fråga: Hur vi lever med varandra.”

”X handlar också om den delen i dig som är rädd och ängslig”, så beskriver Unga Klara själva sin föreställning i programbladet.

Att Sverige varit en del av triangelhandeln med slavar känns avlägset idag, men det var verklighet i slutet på 1700-talet. Trots att slaveriet avskaffats i Sverige redan 1335, på en eriksgata i Skara till och med.

Samtal i pausen

Carolina Olsson, Joline Johansson och Hussein Akbari är alla tre elever på estetprogrammet på Katedralskolan. I pausen delar de med sig av sina intryck

- Jag kände igen en hel del från mitt eget liv och blev också rörd. Jag kände flera gånger, att nu vill jag skratta, att det var så komiskt, men samtidigt var ämnet så allvarligt. Våldigt smart teater, både framförandet och det sätt de jobbar med scenbyten och karaktärer. En scen som särskilt gjorde intryck var berättelsen om en man som blev gripen på en brottsplats trots att det var han som hade kommit offret till hjälp, säger Hussein.
- Jag kände frustration, och även igenkänning, med saker som har hänt kompisar som behandlats på olika sätt. Jag tror att teatern bidrar till ökad förståelse. När scener ur den svenska kolonialhistorien rullades fram kände jag att jag ville behålla avståndet, det är inget man vill bli förknippad med, och det kom så nära, sade Carolina Olsson.
- Jag kände en tyngd, en känsla som jag känner igen i min egen vardag när folk blir dåligt bemötta, sade Joline Johansson.

Pjäsen X har spelats på många platser. Hur har den då tagits emot? Skiljer sig responsen åt på olika platser beroende på var den spelas? David Nzinga är en av skådespelarna i Unga Klara:

- Reaktionen är densamma i Skara som den i Rinkeby. Vi får mycket kärlek och stående ovationer, som idag, men det har också funnits speltillfällen när några har lämnat i pausen för att budskapet har varit för tufft att ta in.

Vad vill du säga till den som inte tycker att kultur är något man behöver satsa på?

- Se våra föreställningar, och du kommer att ändra åsikt.

Efter föreställningen fick eleverna möjlighet att möta skådespelarna och ställa frågor.

Intervju med Stefan Hansen, Robert Pukitis och Åsa Veghed

Stefan Hansen, VD på Unga Klara, reflekterar tillsammans med Robert Pukitis, Skara Skolscen och Åsa Veghed, Skara kommun, över den första dagens händelser.

Kulturchefen Åsa Veghed har tillsammans med Robert Pukitis på Skara Skolscen arbetat ett helt år med att förbereda för Unga Klaras besök. Unga Klaras grundkoncept och värdarnas egna tankar har lett till ett varierat program som också innehåller workshops för olika fokusgrupper.

Det har dessutom inneburit att helt nya spelplatser upptäcks och tas i bruk. Folkets park, Fokus, har tillfälligt transformerats från dansbandshak till spelplats för stora produktioner under besöket, där andra scener i Skara varit för små. Här talar vi pop-up-teater på hög nivå.

Skolföreställningen X gjorde intryck på kulturchefen.

- Jag är golvad, av det raka budskapet, det gick rakt in. Men också av framförandet, det här är teater på högsta nivå, och det är väldigt bra skådespelarinsatser. Pjäsen ställer många frågor om oss människor, om det brokiga samhälle vi lever i. Jag kommer inte ifrån tankarna på vad som kommer hända vid nästa flyktingvåg. Det är ett otroligt angeläget ämne, säger kulturchef Åsa Veghed.

Hur växer en föreställning fram?

Textmaterialet är framtaget av många skribenter och erfarenheter. Den grundas på forskning, intervjuer i produktionen, publik och referensgrupper.

- Det är en slitsam process. Men om bara en av de 150 som ser en föreställning fått en upplevelse som riktar om, så är det stort, säger Stefan Hansen.

Hur känns det nu att vara i Skara?

- Det är jättekul! Det här stoppet motsvarar det som vi från början hade tänkt oss att det skulle kunna bli, med kringarrangemang, publikmöten och möten med branschen. Skara Skolscen är en av de mest framstående förberedande utbildningarna i teater i landet, säger Stefan Hansen.

Under besöket får teaterleverna i Skara flera tillfällen att möta professionella skådespelare från den internationellt ledande teatern.

- De får se hur vägen dit sett ut. Det ger eleverna både erfarenheter och kontakter, och är något vi önskat få ut av besöket, säger Robert Pukitis.

Efter Skara väntar Skellefteå och ytterligare fyra svenska städer för Unga Klara innan det blir dags för New York. Efter den långa turnén vidtar arbete med nästa produktion för teatern.

- Välkomna tillbaka då. Det är fantastiskt inspirerande att ha er här, kommenterar Åsa Veghed.